

Jangseung, sottae, eop,
tokkaebi, doltap

Birtalan Ágnes

2025

A stylized, dark teal silhouette of a mountain range is positioned in the bottom right corner of the slide, extending from the right edge towards the center.

Bibliográfia

Jámbor Alíz: *Jangseung*. Szemináriumi dolgozat (Koreai sámánizmus). Budapest 2012.

KIM Tae-gon: A Study on the Rite of Changsung, Korea's Totem Pole. In: *Korea Journal* Vol. 23 No. 3 (1983) pp. 4–19.

Lee, Sang-hae: Traditional Korean Settlements and Dwellings. In: *Asia's Old Dwellings: Tradition, Resilience, and Change*. Oxford, Oxford UP 2003.

Park, Ok-soon: Jangseung Sculptor Lee Ga-rak: Breathing Life into Wood Carvings. *Academia Koreana* 16.4 (2002).

Papírkivágás (Jangseung).

<http://www.kahs.org/downloads/JangseungPresentation2011.pdf> (2015.03. 8)

A képek forrása (2015. március 8)

- ◆ Jangseung
- ◆ [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b5/Korea-Andong-Jangseung and sotdae near Ongcheonri.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b5/Korea-Andong-Jangseung_and_sotdae_near_Ongcheonri.jpg)
- ◆ http://userdisk.webry.biglobe.ne.jp/019/598/61/N000/000/000/127748202091116125309_077_20100626010659.JPG
- ◆ Harubang
- ◆ http://imgs.mi9.com/uploads/windows/2873/harubang-on-jeju-island_1920x1200_48667.jpg
- ◆ http://2.bp.blogspot.com/-ijspf8kTv1A/VCpGqT-8xVI/AAAAAAAAAG-c/1WSqjdVUBWA/s1600/IMG_1232.JPG
- ◆ Eop
- ◆ http://folkency.nfm.go.kr/eng/subjectindex.jsp?tit_idx=2392
- ◆ Doltap
- ◆ http://folkency.nfm.go.kr/eng/media/eng/S2/FOLK/OUT/big_42368.jpg
- ◆ <http://www.san-shin.net/Goheon-san.html>
- ◆ Video ajánlatok
- ◆ <https://www.youtube.com/watch?v=ONz4GJVXLis>
- ◆ <https://www.youtube.com/watch?v=DEbHb-ZgP6E>

Terminológia (□ □ , □ □ / □ □)

- ◆Észak: *Jangseung, jangsaeng*
 - ◆Dél: *harabeoji, halmeoni*
 - ◆Cheju: *hareubang*
-
- A stylized, dark teal silhouette of a mountain range is positioned in the bottom right corner of the slide, extending from the right edge towards the center.

Morfológia 1.

- ◆ **Szerepek:** Védőszellem és ábrázolása
- ◆ Határjel (emberi világ és a szellemek világa közötti határ)
- ◆ Pungsu (egyensúly)
- ◆ Axis mundi
- ◆ **Tipológia:** párban fordulnak elő:
 - ◆ férfi princípium: 천하대장군,
 - ◆ női princípium: 지하여장군

Morfológia 2.

- ◆ **Kinézete:**
- ◆ **Arc** (test nélkül?) „túlrajzolt” vonások: kidülledő szemek, nagy orr, fülek és száj (összezárva vagy éppen nyitottan: fogak és a nyelv is látszanak)
- ◆ **Viselet:** férfi hivatalnoki rangot mutató kalap (arcszörzet?); asszony: fejdísz (?) „make up”
- ◆ NB! területi eltérések

Eop (업, 業)

◆Eop.

http://folkency.nfm.go.kr/eng/subjectindex.jsp?tit_idx=2392 (2015.03.10)

◆Szerep: Védőszellem (a háztartási javak őrzője)

◆Morfológia: állatalakú (khtonikus lény, kígyó, mely a tetőben él), menyéetalakú ragadozó

◆Rituálé (téli napforduló, ételáldozat)

Sotdae (숫대)

- ◆ Choe, Chun-Shik: *Folk-religion: the Customs in Korea*. Seoul, Ewha Womans University Press 2006. pp. 115-121.
- ◆ 이필영: 숫대. 1990
- ◆ Képek (2015.03.02)
- ◆ http://www.silsangsa.or.kr/data/file/silsangsa_photo/3554780856_93ec53d1_sotdae_154.jpg
- ◆ http://www.univie.ac.at/rel_jap/w/images/9/93/Sotdae3.jpg (2015.03.02)

Morfológia 1.

Szerepe:

Védőszellem az emberi és világ megóvása az ártószellemektől, falvak határánál állítják; termékenység és bőségvarázslás; tűzvész, meteorológiai problémák

Eredete:

Szibéria (?); axis mundi, sámánfa

Alakja:

Madár (vízimadár, szarka,

Morfológia 2.

Szimbolika

Axis mundi; felsővilág (madár-
szimbólum)

Mediáció

Dokkaebi (도깨비)

- ◆ 도깨비

<http://www.minwha.co.kr/menu/dokkaebi/main.php> (2015.03.01)

- ◆ Képek

- ◆ https://c1.staticflickr.com/9/8095/8598471091_b7a928e620.jpg
(2015.03.01)

- ◆ <http://blog.korea.net/wp-content/uploads/2011/12/01dokkaebi.jpg> (2015.03.01)

Morfológia

- ◆ **Eredet:**
- ◆ Tisztázatlan, de kapcsolat a ház körüli tárgyi világgal
- ◆ **Szerep:**
- ◆ Ambivalencia, tréfacsináló „manó”
- ◆ **Külseje**
- ◆ Antropomorf vagy antro-po-zoomorf, eredeti kinézete ismeretlen, kései ábrázolások vagy értelmezések; NB! más lények ábrázolásával keveredés;
- ◆ Testetlen, láthatalan

- ◆ Szerep 2.
- ◆ Birkózás, trickster
- ◆ Lehetetlen dolgok megoldása.

Oltár a természetben Toltap/Doltab (돌탑)

Bibliográfia

- ◆ Birtalan, Ágnes: Typology of the Stone Cairns *Obos* and their Symbolical Meaning (Preliminary Report, Based on Mongolian Fieldwork Material Collected in 1991–1995). In: *Tibetan Mountain Deities. Their Cults and Representations. Proceedings of the 7th Seminar of the International Association for Tibetan Studies. Graz 1995*. Ed. Anne-Marie Blondeau. Wien, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften 1998. pp. 199–210.
- ◆ *Encyclopedia of Korean Folk Beliefs*.
<http://folkency.nfm.go.kr/eng/folkbeliefs.jsp> (2015.03.09)
- ◆ Képek forrása (2015. 03.09):
- ◆ <http://folkency.nfm.go.kr/eng/folkbeliefs.jsp>
- ◆ http://folkency.nfm.go.kr/eng/media/eng/S2/FOLK/OUT/big_42368.jpg

Morfológia

- ◆ **Eredet:**
 - ◆ Általános jelenség
 - ◆ **Szerep:**
 - ◆ Világmodell, axis mundi, oltár; általános védelem természeti csapásoktól, ártó szellemektől; őskultusz
 - ◆ **Hely:**
 - ◆ Szentélyek, buddhista kolostorok bejárata; „gyenge helyek megerősítése”
 - ◆ **Anyaga:**
 - ◆ Koreában elsősorban kő
 - ◆ **Párhuzamok:**
 - ◆ Belső-Ázsia, Szibéria, Tibet
-
- A stylized, dark teal silhouette of a mountain range is positioned in the bottom right corner of the slide, extending from the right edge towards the center.

All Photos are Taken by <http://kakanow.com> Photography Blog

